

IKASGAIAREN IRAKASKUNTZA-GIDA

Titulua: ERIZAINZAKO GRADUA Ikasgaia: Bizi-zikloaren erizaintza I Kodea: 26448	Mota: Erizaintzako Zientziak Kronograma: 1. lauhilekoa Hizkuntza: Euskara/Gaztelania
Ikasgaiaren deskribapena eta testuingurua Giza ugalketaren osasuna mantentzea: familia-plangintza. Haurdunaldiaren, erditzearen, erdiberriaroaren eta edoskitzaroaren garapen normala eta osasun-arazo ohikoenak. Haurraren hazkuntza, garapena eta alterazioak nerabegarora arte. Erizaintzako zainketak ugalketa-adinean dagoen emakumeari osasuna-gaixotasuna continuumean, baita haurrari ere, jaiotzen denetik nerabegarora arte.	ECTS kredituak: 6 Kurtsoa: 2. maila
Sartzeko baldintzak Bat ere ez	

IRAKASLEAK

Tel.

Helbide elektronikoa

Ikasgaiaren arduraduna	Tel.	Helbide elektronikoa
Alaitz Yoldi Mitxelena	945 218416	alaitz_yoldi002@ehu.eus alaitz.yoldimitxelena@osakidetza.eus
Euskarazko lerroko irakasleak		
Yolanda Gago Rodríguez		yolanda.gagorodriguez@osakidetza.eus
Alaitz Yoldi Mitxelena	945 218416	alaitz.yoldimitxelena@osakidetza.eus
Maddalen Corcuera Camino	945218087	Maddalen.corcuera.camino@osakidetza.eus maddalen_corcuera001@ehu.eus

GAITASUN ESPEZIFIKOAK

- G1. Bizi-zikloan zehar pertsonen jasaten dituzten aldaketa fisiologiko, psikologiko, sozial eta emozionalak azaltzea.
- G2. Pertsonari bizi-zikloaren etapetara zuzendutako erizaintzako esku-hartzeak justifikatzea.

ZEHARKAKO GAITASUNA

- ZG. **Ahozko komunikazioa:** ideiak eta ezagutzak ahoz adieraztea azalpen argi, ordenatu eta laburbilduetan, hainbat baliabide erabiliz eta egoeraren eta entzuleen ezaugarrietara egokituz.

IKASKUNTZAREN EMAITZAK

- IE1. Haurdunaldiko, erditzeko eta erditze ondoko prozesuetan emakumeari gertatzen zaizkion aldaketak deskribatzen ditu, eta horietako bakoitzean egin beharreko zainketak identifikatzen ditu.
- IE2. Haurdunaldiko, erditzeko eta erditze ondoko prozesuetako etiologia, fisiopatologia eta osasun-arazoan agerpenak deskribatzen ditu, eta egin beharreko zainketak identifikatzen ditu.
- IE3. Amagandiko edoskitze-prozesuaren fisiologia eta etapak azaltzen ditu, baita prozesu horretan eta emakumeak edota jaioberriak izan ditzakeen zailtasun ohikoenetan egin beharreko esku-hartzeak ere. Aurkeztutako kasuen esku-hartzeak argudiatzen ditu.
- IE4. Jaioberriaren ezaugarri anatomikoak eta fisiologikoak deskribatzen ditu, eta bizitzako lehen hilabetean behar dituen zainketak identifikatzen ditu.
- IE5. Hazkundearen eta garapenaren etapen ezaugarriak identifikatzen ditu, jaiotzatik nerabegarora arte. Haur osasuntsuaren osasun-programa ezagutzen eta aztertzen du.
- IE6. Haurrek jaiotzen direnetik nerabegarora arte izan ditzaketen osasun-arazoan etiologia, fisiopatologia eta adierazpenak deskribatzen ditu, eta prozesu bakoitzean egin beharreko zainketak identifikatzen ditu.
- IE7. Ahoz komunikatzeko gaitasuna erakusten du.

EDUKIAK

I. UNITATEA - BIZI-ZIKLOA I IKASGAIAREN SARRERA

- 1.1 Irakasgaiaren aurkezpena.
- 1.2 Bizi zikloan zehar erizainak eskaintzen dituen osasun zerbitzuak.

II. UNITATEA UGALKORTASUN ALDIA.

- 2.1 Apartu genitalaren anatomia eta fisiologiaren oroitzapena.
- 2.2 Famili-plangintza.
- 2.3 HAURDUNALDIAREN PROZESUA
 - 2.3.1 Haurdunaldiaren terminologia, ernalketa eta fetuaren garapena.
 - 2.3.2 Haurdunaldiaren garapena.
 - 2.3.3 Zainketak haurdunaldian zehar. Amaren eta umekiaren osasuna.
 - 2.3.4 Asaldura ohikoenak haurdunaldian zehar eta zainketak: hiperemesia, hipertentsioa, diabetea, erditze goiztiar mehatxua, umetoki barneko hazkuntza atzeratua, besteak
- 2.4 ERDITZE PROZESUA
 - 2.4.1 Erditzearen fisiologia eta aldiak.
 - 2.4.2 Erizain zainketak erditzean zehar.
 - 2.4.3 Asaldura ohikoenak erditzean zehar.

2.5 ERDITZE ONDOKO PROZESUA.

2.5.1 Definizioa. Aldaketa fisiko eta psikosozialak emakumearengan eta familiarengan. Balorazioa eta zainketak.

2.5.2 Amagandiko edoskitzearen prozesua: fisiologia eta aldiak, edoskitze praktikak. Arazo ohikoenak. Balorazioa eta zainketak. Gai honetan, RNAOren “Lactancia materna” Gida Klinikoan adierazitako gomendioak hartuko dira kontutan.

2.5.3 Erditze ondoko asaldura ohikoenak.

2.5.4 Jaioberriaren ezaugarri orokorrak eta umetokitik kanpoko bizitzara burutu beharreko egokitzapena. Balorazioa eta erizain zainketak Jaioberri osasuntsuari lehendabiziko hilabetean zehar.

Mintegia:

- *Edoskitzea*

III. UNITATEA. OSASUN-ARAZOAK JAIOBERRIENGAN. ERIZAIN ZAINKETAK.

3.1 Neonatologia zerbitzuan ingresatuta dagoen jaioberriaren zainketa orokorrak. Garapenean oinarritutako zainketak eta NIDCAP eredu (Newborn Individualized Developmental Care and Assessment Program).

3.2 Arrisku handiko jaioberria: goiztiarra, adin gestazionalarekiko pisu baxu eta altukoa, besteak. Sufrimendu fetal akutua. Erizain zainketak

3.3 Arazo kardio-respiratorioak jaioberriarengan. Kardiopatiak eta arnas-aparatuko asaldurak. Balorazioa eta zainketak.

3.4 Asaldura hematologiko eta metabolikoak Jaioberriarengan. Odol bateraezintasunak sorturiko ikterizia. Anemia. Hipogluzemia, Hipokaltzemia. Balorazioa eta zainketak

3.5 Gaixotasun infekzioso ohikoenak. Sepsis neonatala. Balorazioa eta zainketak.

3.6 Asaldura heredagarriak eta garapenarenak. Sortzetiko malformazioak eta arazo ohikoenak. Balorazioa eta zainketak.

Mintegia:

- *Triajea eta medikazioaren administrazioa*
- *Haurduna, Jaioberri eta umeen BBB*

IV. UNITATEA. HAZKUNTZA ETA GARAPENA.

4.1. Ezaugarri orokorrak jaiotzetik nerabezarora arte aldi desberdinetan zehar.

4.2 Osasunaren jarraipena. Ume osasuntsuaren kontrola. Elikadura ume eta nerabeengan. Gai honetan, RNAOren “Prevención primaria de obesidad infantil” Gida Klinikoan adierazitako gomendioak hartuko dira kontutan.

4.3 Istripuen prebentzioa

4.4 Tratu txarrak ume eta nerabeengan

**V. UNITATEA. OSASUN ASALDURAK BULARREKO HAURRARENGAN, ESKOLAURRE ETA ESKOLA-
 UMEENGAN ETA NERABEENGAN. ERIZAIN ZAINKETAK.**

- 5.1 Zeinu eta sintoma ohikoak: sukarra, gorakoak, eztula, min abdominala, besteak.
- 5.2 Asaldura gastrointestinalak.
- 5.3 Arnas-aparatuko asaldurak.
- 5.4 Asaldura infekziosoak
- 5.5 Gernu-aparatuko asaldurak
- 5.6 Diabetea
- 5.7 Asaldura neurologikoak
- 5.8 Onkologia pediatrikoa
- 5.9 Zainketak kronizitatean
- 5.10 Zainketa aringarriak

Mintegia:

- Ikasleek banaka egingo dute taldean egindako lanaren ahozko aurkezpen bat.

GAI UNITATEA	IRAKASLEAK	KLASE MAGISTRALEN ORDUAK	MINTEGI-ORDUAK	IKASGELAKO PRAKTIKAK
1	Yolanda Gago Rodriguez	1	0	0
2		17	2	2
3	Maddalen Corcuera Camino	14	4	2
4	Alaitz Yoldi Mitxelena	6	2	2
5		19	0	6
GUZTIRA		57	6	12

METODOLOGIA

Planteatutako gaitasunak eskuratzeko, metodologia honi jarraituko zaio:

- **Klase magistralak:** irakasleak ikasleen parte-hartzea sustatuko du, jorratutako gaiei buruzko ikus-entzunezko aurkezpen eta bideoekin.
- **Mintegiak:** irakasleak zuzendutako jarduera dinamikoak, ikaskuntza esanguratsua eta parekoen arteko elkarlana sustatzen dutenak. Talde txikitik..

LAN PRESENTZIALA (75 ORDU)		
Klase magistralak	Mintegia	Ikasgelako praktikak
57	6	12

LAN EZ-PRESENTZIALA (75 ORDU)		
Talde-lana	Bakarkako lana	Ikasketa
12	8	55

GUZTIRA	
ECTS	6
ORDUAK	150

EBALUAZIO-SISTEMAK

OHIKO DEIALDIA: EBALUAZIO JARRAITUKO SISTEMA

Kalifikatzeko tresnak eta ehunekoak:

- GARATZEKO IDATZIZKO PROBA (AZTERKETA) %70
- MINTEGIAK EGITEA (KASUAK EBAZTEA, ROL PLAYING...) %20
- LANAK AHOZ AURKEZTEA %10

Ebaluazio jarraituaren sistemak eskakizun hauek bete beharko ditu:

- GARATZEKO IDATZIZKO PROBA (AZTERKETA) %70

Idatzizko proba galdera laburretan eta test galderetan oinarrituko da. Abenduan, azterketa partzial bat egingo da amatasunaren atalarekin. Proba ebaluatiboa gainditzeko 5 bat edo gehiagoko emaitza atera beharko da 10ekiko. Proba gainditzen ez bada, irakasgaien ez gainditua agertuko da eta amatasunaren atala ez-ohiko deialdian errepikatu beharko da. Baina ohiko deialdian(urtarrila) jaioberri eta pediatriaren zatiak egin ditzake.

Ohiko deialdiaren (urtarrila) azterketa 2 atal izango ditu: neonatologia (III.unitate) eta pediatria (IV. eta V. unitateak). Batez bestekoa egin ahal izateko bi atalak 10 puntutik 5 batekin gutxienez gainditu beharko du. Zatiren bat gainditzen ez bada, ikasgaia ez gainditua agertuko da, eta ikaslea ez ohiko deialdira joan beharko da bi atalekin, jaioberria eta pediatria. Ikasleek 2 partzialetara aurkeztu beharko dira(abendua eta urtarrila). Partzialetako batera aurkezten ez badira edo ez badute zati bat gainditzen, ohiko deialdian ez gainditua agertuko da, eta ezohiko deialdian gainditu ez den zatia berreskuratu beharko dute.

- MINTEGIAK EGITEA (KASUAK EBAZTEA, ROL PLAYING...) %20

Mintegi guztietara joatea derrigorrezkoa da (%100). Mintegiak gainditzeko, nahitaezkoa da mintegi guztien batezbestekoan 5 bat ateratzea 10ekiko.

Ikaslea ez bada mintegira joaten justifikatutako arrazoirik gabe, mintegi horrek azken kalifikazioan duen ehunekoak galduko du. Mintegietara joaten ez bada baina justifikazioa du, azterketa egunean ariketa osagarri bat eginez errekuperatu ahal izango du.

- LANAK AHOZ AURKEZTEA %10

Ikasleek banaka egingo dute taldean egindako lanaren ahozko aurkezpen bat.

Taula honetan laburbiltzen da gaitasunen, ikaskuntzaren emaitzen, jardueren eta ebaluazio-sistemaren arteko erlazioa:

GAITASUNAK	IKASKUNTZAREN EMAITZAK	JARDUERA	EBALUAZIOA	AZKEN KALIFIKAZIOAREN %
G1 eta G2	IE1, IE2, IE3, IE4, IE5, IE6	Klase magistralak	Idatzizko azterketa: galdera laburrak eta test-a	%70
G1 eta G2	IE1, IE2, IE3, IE4, IE5, IE6	Role-playing	Edoskitzea (5%)	%5
		Mintegiak	Triajea eta medikazioaren administrazioa (5%) Haurduna, jaioberri eta pediatriako BBB (%10)	%15
ZG	IE7	Ahoz aurkezpena	Ahozko lanaren aurkezpena	%10

Azken kalifikazioa lortzeko, ebaluazio-jarduera guztiak batu behar dira.

EBALUAZIO JARRAITUARI UKO EGITEA

Ebaluazio jarraituko sisteman parte hartu duten eta azken ebaluazioko sistemaren bidez ebaluatutak izan nahi duten ikasleek idatziz adierazi beharko diote ikasgaiaren irakasle arduradunari ebaluazio jarraituari uko egiten diotela. Horretarako, 9 asteko epea izango dute ikasgaiaren hasieratik zenbatzen hasita, zentroko egutegi akademikoaren arabera, 2017ko martxoaren 13ko EHAA n argitaratutako ebaluazio-sistemaren 8.artikulan jasotakoari jarraikiz.

Azterketara (bi partzietara) ez aurkezteak «Ez aurkeztua» kalifikazioa ekarriko du.

OHIKO DEIALDIA: AZKEN EBALUAZIOKO SISTEMA

Kalifikatzeko tresnak eta ehunekoak:

- GARATZEKO IDATZIZKO PROBA (AZTERKETA) %90
- LANAK AHOZ AURKEZTEA %10

Azken ebaluazioan, ikasleek ebaluazio-jarduera hauen bidez frogatu beharko dute zer gaitasun lortu duten:

- GARATZEKO IDATZIZKO PROBA (AZTERKETA) %100
1. Idatzizko proba galdera laburretan edo/eta test galderetan oinarrituko da. Azterketa idatzia gainditzeko, nahitaezkoa da 10 puntutik 5 edo gehiago ateratzea. Balioa: %70.

Abenduan, azterketa partzial bat egingo da amatasunaren atalarekin. Proba ebaluatiboa gainditzeko 5 bat edo gehiagoko emaitza atera beharko da 10ekiko. Proba gainditzen ez bada, edo ez bada ikaslea azterketara aurkezten, irakasgaiaren ez gainditua agertuko da eta amatasunaren atala ez-ohiko deialdian errepikatu beharko da. Baina ohiko deialdian (urtarrila) jaioberri eta pediatriaren zatiak egin ditzake.

Ohiko deialdiaren (urtarrila) azterketa 2 atal izango ditu: neonatologia (III. unitatea) eta pediatria (IV. eta V. unitateak). Batez bestekoa egin ahal izateko bi atalak 10 puntutik 5 batekin gutxienez gainditu beharko

du. Zatiren bat gainditzen ez bada, ikasgaia ez gainditua agertuko da, eta ikaslea ez ohiko deialdira joan beharko da bi atalekin, jaioberria eta pediatria. Ikasleek 2 partzialetara aurkeztu beharko dira (abendua eta urtarrila). Partzialetako batera aurkeztzen ez badira edo ez badute zati bat gainditzen, ohiko deialdian ez gainditua agertuko da, eta ezohiko deialdian gainditu ez den zatia berreskuratu beharko dute.

2. Mintegi bakoitzeko galdera extra/test/kasu bat azterketan. Balioa: %5a edoskitzea, %5a triajea eta medikazioaren administrazioa eta %10a BBB. (%20)

a. LANAK AHOZ AURKEZTEA %10

Ahozko aurkezpena azterketaren egunean egingo da. Ikasleek banaka egingo dute lana. Gainditzeko, nahitaezkoa da 10 puntutik 5 edo gehiago ateratzea.

**Ikasleek aukera izango dute zeharkako gaitasun hori (ahozko aurkezpena) taldean egiteko eta ebaluazio jarraituan aukeratu duten ikasleekin aurkezteko.*

GAITASUNAK	IKASKUNTZAREN EMAITZAK	JARDUERA	EBALUAZIOA	AZKEN KALIFIKAZIOAREN %
G1 eta G2	IE1, IE2, IE3, IE4, IE5, IE6	Klase magistralak Mintegiak	Idatzizko azterketa: galdera laburrak eta testa Edoskitzea Triajea eta medikazioaren administrazioa BBB haurdun, jaioberri eta pediatrikoa	% 90
ZG	IE7	Ahoz aurkezpena	Ahozko lanaren aurkezpena	% 10

Azken kalifikazioa lortzeko, ebaluazio-jarduera guztiak batu behar dira.

Ebaluazio-sistema honetan parte hartzeko, ikasleak ebaluazio jarraituko sistemari uko egiten diola adierazteko idazki bat aurkeztuko dio ikasgaiaren irakasle arduradunari, 2024-2025 ikasturteko ikasgaiari dagokion sei hilekoaren 9. astea baino lehen.

Azken azterketara edo probetara ez aurkezteak «Ez aurkeztua» kalifikazioa ekarriko du ikasgaiari.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKOA

Ohiko deialdian zehaztutakoa ezohiko deialdian ere beteko da. Ohiko deialdian gainditu diren gaitasunen nota gordeko da.

Ezohiko deialdiaren azken azterketara edo probetara ez aurkezteak «Ez aurkeztua» kalifikazioa ekarriko du ikasgaiari.

INFORMAZIO-ITURRIAK

Oinarrizko bibliografía

- * Rodríguez López MA, González Fernández CT, Megías Plata D. Enfermería del niño y adolescente I. Madrid: DAE Editorial; 2021.
- * Rodríguez López MA, González Fernández CT, Megías Plata D. Enfermería del niño y adolescente II. Madrid: DAE Editorial; 2021.
- * Martínez Bueno C, Torrens Sigalés RM. Enfermería de la Mujer I. 2a ed. Madrid: DAE Editorial; 2017.

Interneteko helbide elektronikoak

- * Haurren osasunerako programa(HOP).
https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/vida_saludable_publicaciones/eu_def/adjuntos/prog_salud_infantil_eu.pdf
- * Métodos Anticonceptivos. Elige el mejor para ti. <https://ingesa.sanidad.gob.es/Publicaciones-y-Documentacion/Publicaciones/Descargas-gratuitas/M-todos-Anticonceptivos.-Elige-el-mejor-para-ti.html>
- * Sociedad Española de Neonatología. <https://www.seneo.es/>
- * Asociación Española de Pediatría. <https://www.aepap.org/>
- * [Breastfeeding - Promoting and Supporting the Initiation, Exclusivity, and Continuation of Breastfeeding in Newborns, Infants and Young Children](https://www.rnao.ca/bpg/guidelines/breastfeeding-promoting-and-supporting-initiation-exclusivity-and-continuation). RNAO. <https://rnao.ca/bpg/guidelines/breastfeeding-promoting-and-supporting-initiation-exclusivity-and-continuation>
- * Prevención primaria de obesidad infantil. RNAO. http://www.evidenciaencuidados.es/es/attachments/article/46/D0020_Primary_Prevention_of_Childhood_Obesity_2014.pdf
- * Working with Families to Promote Safe Sleep for Infants 0-12 Months of Age. RNAO. <https://rnao.ca/bpg/guidelines/safe-sleep-practices-infants>
- * Guía de práctica clínica sobre la atención al parto normal. <https://www.sanidad.gob.es/organizacion/sns/planCalidadSNS/pdf/equidad/guiaPracticaClinicaParto.pdf>
- * Guía del embarazo, preconcepción, parto y puerperio saludable. https://www.osakidetza.euskadi.eus/contenidos/informacion/osk_osaesk_embarazo/es_def/adjuntos/Guia-embarazo-preconcepcion-parto-y-puerperio-saludable.pdf
- * Guía de práctica clínica sobre Lactancia Materna.
https://www.aeped.es/sites/default/files/guia_de_lactancia_materna.pdf
- * Calidad en la asistencia profesional al nacimiento y la lactancia. <https://www.sanidad.gob.es/organizacion/sns/planCalidadSNS/pdf/equidad/IHAN.pdf>

OHARRAK

UPV/EHUko Gradu Batzordeak 2018ko maiatzaren 24an hartutako Erabakiaren arabera, ikasgai hau gainditu behar da 4. mailako Practicumetan matrikulatu ahal izateko.

Ikasturtearen hasieran, ikasgaiarekin lotutako dokumentazioa jarriko da ikasleen eskura eGelan.

TUTORETZAK

Ikasgaiko irakasleekin tutoretzak posta elektronikoz eskatu beharko dira. Emailak irakaskuntza gidaren hasieran izango dituzue. Tutoretzak ez dira eskolen ordezkapenak.